

IDEI

PRIMA ÎNTÎLNIRE A ȘCOLILOR ȘI ACADEMIILOR EUROPENE DE TEATRU

- Tîrgu Mureș, al doilea oraș teatral al țării -

La sfîrșitul lui aprilie 1993 pentru prima oară în România un teatru național încearcă să structureze o manifestare de gen cu participare internațională.

Premiera va avea loc la Tîrgu Mureș între 24-30 aprilie, prin efortul Teatrului Național Tîrgu Mureș care, cu sprijinul Ministerului Culturii, a invitat școli și academii de teatru din Europa la prima întîlnire a școlilor și academiilor europene de teatru. Vor fi prezente tinere trupe din Austria, Anglia, Germania, Cehia, Republica Moldova, Ungaria, Italia, Bulgaria, Rusia și România.

Modalitate spectaculoasă în confruntare a tendințelor care se manifestă în pedagogia teatrală contemporană, Prima întîlnire... va prilejiul tuturor celor prezenți - studenți, actori, profesori, critici, alte personalități teatrale din țară și din străinătate - o aprofundare a experienței artistice într-un context neconvențional și generos.

Manifestarea din acest an, al cărui director de onoare va fi maestrul Iosef Szajna - recunoscută personalitate a mișcării teatrale internaționale -, va reuni pe întreaga perioadă de desfășurare pe toți participanții în spectacole, cursuri demonstrative, ateliere de lucru, seminarii, colocvii etc.

Fără a fi competitiv, programul Primei întîlniri... oferă o ocazie unică celor prezenți pentru o mai bună cunoaștere reciprocă, de explorare a propriilor limite, de exprimare artistică, de înțelegere și prietenie.

În edițiile viitoare, Prima întîlnire... va deveni parte a unui Festival internațional de teatru care va cuprinde, în aria lui de manifestare, întreaga zonă centrală a Transilvaniei, de la Sighișoara la Alba Iulia, de la Sibiu la Bistrița. Arcul de boltă al acestui traseu teatral rămîne orașul Tîrgu Mureș, lansat pe orbita centrelor culturale europene, începînd cu ediția 1993 a Primei întîlniri...

Mărturia interesului stîrnit, Prima întîlnire... a obținut facilitate și prioritate pentru publicitate la două dintre cele mai importante cotidiane ale țării: "Evenimentul zilei" și "Tineret liber". Programul de mediatizare al Primei întîlniri... cuprinde de asemenea convenții de colaborare cu Televiziunea din București și Cluj, precum și cu Radio-România Tineret și posturile de radio Tîrgu Mureș și Cluj.

De asemenea, cotidienele "Meridian" și "Ora", ca și săptămînalul "Tinerama", precum și publicații de cultură și artă, și-au manifestat disponibilitatea de a colabora cu organizatorii în promovarea Primei întîlniri... în rîndul publicului larg al oamenilor de afaceri.

În programul de sponsorizare a Primei întîlniri... sînt atrase firme de prestigiu din România ca Rank Xerox, Coca Cola, Mercedes, Azomureș, Mopex, Silva Illeor și altele.

Toate acestea, îngemănate cu recunoscuta forță artistică a Teatrului Național Tîrgu Mureș, vor contribui la buna desfășurare a acestui proiect inedit care va descătușa energiile creatoare ale tuturor celor implicați, impunînd Municipiul Tîrgu Mureș cu cele cinci instituții de spectacol profesionist (incluzînd aici și cele șase trupe de teatru) ca punct de referință pe harta teatrală a României.

Conștient de menirea sa, Teatrul Național Tîrgu Mureș oferă spectatorilor săi, totodată țării și lumii întregi, o alternativă culturală care să slujească la îmbunătățirea imaginii orașului Tîrgu Mureș la trei ani de la acel martie negru care nu poate fi așa de ușor uitat. Acolo unde muzele vorbesc, armele tac.

Contul de sponsorizare al Primei întîlniri... 45.36.7.11.1. deschis la BCR Tîrgu Mureș.

Vlad Rădescu,
Director al Primei întîlniri...

tului; el nu este o existență, ci doar o posibilitate; el nu ne așteaptă, ci este făcut de noi; el este în mult mai mare măsură proiectat decît prevăzut. Dorința de a trăi într-un prezent continuu este o altă expresie profană a Paradisului, în care omul nu "căzuse" încă din eternitate în timp și, mai ales, în istorie. După ce H. Bergson a demonstrat că timpul este cu totul altceva decît spațiul, civilizația contemporană a imaginii vrea, după ce a constatat ireversibilitatea trecutului și primejdiiile viitorului, să oprească timpul, mai ales istoria, prin anti-artă, amoralism, droguri și așa mai departe. Repetarea abuzivă a acelorași sunete, a acelorași culori, a acelorași gesturi, a acelorași cuvinte încearcă și ea să reducă variabilitatea timpului la stabilitatea spațiului. Refuzul istoriei a avut filozofia lui: fenomenologia a pus-o în paranteză, structuralismul l-a întors spatele, iar trăirismul, la noi, a încercat s-o bolcoteze.

Evaziunea din timp este o năzuință străveche a omului. În spațiu se trăiește, în timp se moare. De cînd nu s-a mai mulțumit cu Pomul Vieții și a mîncat și din Pomul Cunoașterii, omul a devenit prima linie muritoare care știe că e muritoare și care se "zbate" din răsuferință pentru un supliment cît mai mare de viitor. Singura cale prin care spiritul poate supraviețui trupului este creația. Probabil că Platon și Aristotel, Descartes și Spinoza, Kant și Hegel, Freud și Einstein, Mozart și Beethoven vor muri odată cu omenirea.

Omul nu are altceva de făcut decît să-și asume lucid trăirea în tensiunea tragică dintre valorile opuse și, mai presus de toate, dintre viață și moarte. Dincoace și dincolo de om nu există decît tăcerea indiferentă a naturii. În inițiativa omului de a rupe tăcerea naturii și de a scruta cu vorbirea lui puterile necunoscute și nevăzutele își au izvoarele miturile - povești despre originea lumii și a omenirii.

Mitul nu este numai o încercare inițială de explicare a lumii, ci și un mod de a-1 trăi. Poveștile și ascultătorii retrăiesc de fiecare dată isprăvile demiturgice ale eroulor venerați și se împărtășesc mereu din puterile excepționale ale făuritorilor de lumi. De aceea, miturile sînt totdeauna însoțite de rituri. Ritul a fost față de mit ceea ce va fi mai tîrziu practica față de teorie. Roger Caillols observă și el că "ritul realizează mitul și permite trăirea lui. De aceea se găsesc atît de des legate: de fapt, unirea lor este indisolubilă și divorțul lor a fost totdeauna cauza decadenței lor. Despărțit de rit, mitul își pierde, dacă nu rațiunea lui de a fi, cel puțin puterea lui de exaltare..."

Miturile laice sînt acompaniate de rituri laice. Spectacolul sacru devine spectacol profan: parăzi, manifestații, comemorări, aniversări, prin care rasa, clasa, masa își impropătează puterile ascultînd adevărul absolut rostit de genialul Conducător.

Este semnificativ că atît nazismul, prin ceremonii religioase anticreștine, cît și legionarismul, prin procesiuni ale bisericii ortodoxe, au încercat să-și asocieze vechi ritualuri pentru a spori impactul emoțional asupra maselor.

Va mai trece o bună bucată de vreme pînă cînd miturile nu vor mai fi decît mijloace stilistice pe care autorii să le poată folosi pentru a spori expresivitatea propriilor lor idei, ca Blaga, cu "Meșterul Manole", Camus, cu Sisif sau Freud, cu Oedip. ■